

MANAGEMENT DECISION: ESSENCE AND CONTENT

Sh.A.Abdurashitova¹

M.M. Muyassarova²

Sh.D. Karimboyev³

Tashkent Medical Academy

KEYWORDS

Consonant variants-can be internal and external.

Keywords. Resources, machinery, Executive, Decision, high bodies, customers

ABSTRACT

The activities of any manager (leader) are associated with the development and implementation of a solution within the scope of performing official tasks in the organization. Management decisions (BQ) are related to the performance of management functions. The term "management decisions" is used in two main meanings - as a process and as a phenomenon. As a BQ process, it is the implementation of eight main tasks: preparation of information - processing external and internal information, identifying and shaping the problem, collecting and analyzing information about the problem. Development of options-there may be ineffective, optimal (allowing to solve the problem) and optimal options for solving problems. Consonant variants-can be internal and external.

2181-2675/© 2023 in XALQARO TADQIQOT LLC.

DOI: 10.5281/zenodo.8021126

This is an open access article under the Attribution 4.0 International(CC BY 4.0) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.ru>)

¹ Tashkent Medical Academy, Uzbekistan

² Tashkent Medical Academy, Uzbekistan

³ Tashkent Medical Academy, Uzbekistan

BOSHQARUV QARORI: MOHIYATI VA MAZMUNI

KALIT SO'ZLAR/ КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА:

Resurslar, texnika, ijrochi, qaror, yuqori organlar, mijozlar

ANNOTATSIYA/АННОТАЦИЯ

Har qanday menejer (rahbarning) faoliyati tashkilotdagi rasmiy vazifalarni bajarish doirasidagi yechimni ishlab chiqish va amalga oshirish bilan bog'liq. Boshqaruv qarorlari (BQ) boshqaruv funktsiyalarini bajarish bilan bog'liq. "Boshqaruv qarorlari" atamasi ikkita asosiy ma'noda - jarayon va hodisa sifatida ishlatiladi. BQ jarayoni sifatida bu sakkizta asosiy vazifalarni amalga oshirishdir: Axborotni tayyorlash - tashqi va ichki ma'lumotlarni qayta ishlash, muammoni aniqlash va shakllantirish, muammo haqida ma'lumot to'plash va tahlil qilish. Variantlarni ishlab chiqish - muammolarni hal qilishning samarasiz, maqbul (muammoni hal qilishga imkon beruvchi) va optimal variantlari bo'lishi mumkin. Undosh variantlari - ichki va tashqi bo'lishi mumkin.

Variantlardan birini tanlash - maqsadli ta'sirni tahlil qilish, ushbu samarani olish xarajatlari, xavfsizlik.

Variantni tasdiqlash - uni yuqori organlar, mijozlar, mijozlar yoki mansabdor shaxslar tasdiqlashi mumkin.

Ushbu variantni amalga oshirish qarorni ijrochiga yetkazish va qarorning bajarilishini tashkil etishdir.

Uning bajarilishini nazorat qilish - dastlabki, joriy va yakuniy.

Qaror tashabbuskorini ijroning borishi to'g'risida xabardor qilish - yangi vaziyatdan xabardor bo'lish.

Fenomen sifatida BQ ko'rib chiqilayotgan muammoni qaror, buyruq shaklida og'zaki va yozma ravishda hal qilishga qaratilgan chora-tadbirlar majmuidir.

BQ ning iqtisodiy mohiyati shundan iboratki, har qanday BQ ni ishlab chiqish va amalga oshirish uchun real xarajatlar talab etiladi.

BQ ning tashkiliy mohiyati shundan iboratki, BQni ishlab chiqish va amalga oshirish uchun tashkilot tegishli imkoniyatlarga ega bo'lishi kerak, jumladan: muassasaning zarur xodimlari; xodimlarning vakolatlari, huquq va majburiyatlari hamda majburiyatlarini tartibga soluvchi ko'rsatmalar va nizomlar; zarur resurslar; texnika va texnologiyalar; nazorat qilish tizimi; o'z ishlarini muvofiqlashtirish qobiliyati.

BQ ning ijtimoiy mohiyati uning barcha ishtirokchilari o'rtasidagi o'zaro ta'sirga erishish uchun ijrochilarni boshqarish mexanizmida yotadi. BQ ning o'zida yoki uni ishlab chiqish va amalga oshirish jarayonida insonning ehtiyojlari va manfaatlari, uning motivlari va rag'batlantirishlari, munosabati va qadriyatlarini hisobga olinishi kerak.

BQ ning huquqiy mohiyati- amaldagi huquqiy sohada, ya'ni O'zbekiston qonun

hujjatlariga, tashkilotning majburiyatlariga, ustav va boshqa hujjatlarga qat'iy rioya qilgan holda belgilangan faoliyatni amalga oshirish imkoniyatidan iborat.

BQ ning texnologik mohiyati- BQni ishlab chiqish va joriy etishda ishtirok etuvchi xodimlarni zarur texnik, axborot vositalari va resurslar bilan ta'minlash imkoniyatida namoyon bo'ladi.

Qarorni ishlab chiqish va amalga oshirish shartlariga qarab, rahbar o'z qo'l ostidagilarning hamkorlik yoki befarqligi yoki hatto qarshiligi muhitida bo'lishi mumkin. Hammasi tayyorgarlikka bog'liq:

- axborotni tayyorlash: bo'ysunuvchilarga tashkilot faoliyatining istiqbolli va joriy yo'nalishlarini etkazish; bo'ysunuvchilarga ma'lumotlarning ochiqligi va tezkorligini ta'minlash; axborotni qayta ishlashning zamonaviy texnologiyalari mavjudligi;

- tashkiliy tayyorgarlik: xodimlarni zarur moddiy va intellektual resurslar bilan ta'minlash; BQni ishlab chiquvchilar va ijrochilar xodimlarini shakllantirish; lavozim tavsiflari, nizomlarning mavjudligi; ishlarni bajarish muddatlari va nazorat parametrlarini aniqlash; ishlarni topshirish tartibini tasdiqlash.

ijtimoiy-psixologik tayyorgarlik: BQni ishlab chiqish va amalga oshirishning aniq maqsadlarini shakllantirish; faollashtiruvchi motivlar va rag'batlantirishlarni ishlab chiqish va amalga oshirish; ishlaydigan jamoani shakllantirish; xodimlarning eng muhim ehtiyojlari va manfaatlarini hisobga olgan holda.

Har qanday tashkilotning faoliyati turli BQni ishlab chiqish, tanlash va amalga oshirish siklidir. Muayyan vaziyat - bu shakllantirilgan maqsad bilan bog'liq bo'lgan ishlarning haqiqiy holatidir. Muammo maqsad va tegishli vaziyat o'rtasidagi farq sifatida shakllanadi.

Muammolar guruhlarini amalga oshirilgan yechimlar samaradorligining ko'rsatkichi bo'lgan umumlashtirilgan muammoga qisqartiriladi. Umumlashtirilgan muammo shakllantirilganda, ba'zi masalalarni boshqalarga kiritish va ular orasida eng muhimini ajratib ko'rsatish orqali muammolarning umumiy soni soddalashtiriladi va kamayadi. Qoida tariqasida, yechim muammoni oldindan belgilangan darajaga kamaytirishga qaratilgan. Muammoni kamaytirishga vaziyatni o'zgartirish yoki maqsadni to'g'rilash yo'li bilan erishish mumkin. Ma'lum bir vaziyatni o'zgartirishga qaratilgan BQ ga ustuvorlik beriladi, bunda muammoning kattaligi asta-sekin minimal ruxsat etilgan qiymatgacha kamayishi kerak.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Xudaykulova G.K., Muyassarova M.M., Abdurashitova Sh.A., "Menenjmentga kirish. Boshqaruvning asosiy nazariyalari va funktsiyalari" 2023 yil TTA .

2. Abdurashitova Sh.A., Muyassarova M.M., "Изучение факторов вызывающих у работников организации и учреждений, и их устранение" 2022yil TTA.

3. Klikov M. S., Спиридонов Э. С., Рукин М. Д., Menenjment. — М.: Ленанд. 2017. 312 с.

4. Abdusattorovich, K. F. (2022). PRINCIPLES OF RECOGNITION, ASSESSMENT AND

ACCOUNTING OF LONG-TERM ASSETS IN INTERNATIONAL ACCOUNT TEMPLATES. Web of Scientist: International Scientific Research Journal, 3(11), 1133-1138.

5. Khakimov, F. A., & Turanov, M. S. (2022). The Economic Essence of Profit and the Initial Theoretical Foundations of its Formation. Eurasian Research Bulletin, 6, 95-97.

6. Abdusattorovich, K. F., & Asliddinova, N. N. (2023). IMPROVING ACCOUNTING FOR LONG-TERM ASSETS IN ACCORDANCE WITH INTERNATIONAL STANDARDS. European International Journal of Multidisciplinary Research and Management Studies, 3(05), 115-121.

7. Хакимов, Фахритдин Абдусатторович (2023). ПРИНЦИПЫ ПРИЗНАНИЯ, ОЦЕНКИ И УЧЕТА ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВОВ НА ОСНОВЕ МЕЖДУНАРОДНЫХ СТАНДАРТОВ. Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 3 (5), 669-676.

8. Korgovo M.A. Menenjment. Tashkilotlarni boshqarish. — M.: Юрайт. 2019. 198 b.

9. Gerchikova I.N. Menenjment: Darslik- M.:YUNITI , 2012 yil -499 bet.

10. Fatxutdinov R.A. Boshqaruv qarorlarni ishlab chiqish- M.: INTEL-sintez, 2011-272 bet.

11. Винокур М. Е. Организация производства и менеджмент. О'quv-uslubiy majmua — M.: Loyiha. 2020. 168 b.